

**ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30**

**ORIGINALITY OF ADMINISTRATOR THAT AFFECTING STANDARDS OF SCHOOL
ADMINISTRATOR'S PERFORMANCE UNDER JURISDICTION OF THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 30**

เกียรติเกียรติกร บุญทน¹

สำเริง อ่อนสัมพันธ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 2) ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 3) ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 จำนวน 34 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 216 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดริเริ่มของผู้บริหาร ตามแนวคิดของกิลฟอร์ด (Guilford) และผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 (2) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากไปน้อย คือ การเปลี่ยนแปลง การสื่อความหมายด้านภาษา และสุดท้ายความสามารถในการคิดแบบอนนิกนัย

2. ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดริเริ่มของผู้บริหารและผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เมื่อจำแนกตามสถานภาพคุณลักษณะ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพราชการ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดริเริ่มของผู้บริหาร ทั้งเพศชายและเพศหญิง ไม่แตกต่างกัน และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งเพศชายและเพศหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน อาชีพราชการต่างกัน ประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน ขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดริเริ่มของผู้บริหารและผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ในส่วนของตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน พบว่า ความคิดเห็น เกี่ยวกับความคิดริเริ่มของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน แต่ ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งพบว่า ครูผู้สอน / หัวหน้ากลุ่มงาน / หัวหน้ากลุ่มสาระฯ กับ คณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. ความคิดริเริ่มของผู้บริหารทุกด้าน ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purpose of this research is to investigate 1) originality of school administrators under the Education Service Area office 30 2) standards of school administrator's performance under jurisdiction of the Secondary Education Service Area Office 30 3) originality of administrator that affecting standards of school administrator's performance under jurisdiction of the Secondary Education Service Area office 30. The samples were consisted of 34 government schools under the Secondary Education Service Area office 30. The total of the sample were 216 people. The questionnaires following the theory of Guilford were distributed to collect the information about originality of administrator and standards of school administrator's through government teacher and education personnel council section 49 (2). The statistics that used to analyze are frequency, percentage, mean, t-test, f-test, and stepwise regression analysis.

The result found that:

1. Originality of school administrators under the Education Service Area office 30 were overall at the highest level by ordering from the highest to the lowest number of transformation, semantic, and divergent-production
2. Standards of school administrator's performance under jurisdiction of the Secondary Education Service Area Office 30 were overall at the highest level by ordering from the highest to the lowest number of mean. Moreover, the comparative analysis of the school administrators' initiative and standard performance under the Education Service Area office 30 were classified by gender, age, status, age, education level government positions, experience in the school by t-test and f-test. The result found that there was no difference in the initiative of the administrators both male and female. The opinion of the male and female administrators was different significantly at 0.05. There is no significant differences on the opinion of the participants who had different age, status, experience, and position in school. On the other hand, the opinion of the result of the school administrators' standard performance from school director, school deputy director, teachers or chief of administration duties or head of the department, and school committee were different significantly at .05 on statistic.
3. Originality of school administrators that affecting standards of school administrator's performance under jurisdiction of the Secondary Education Service Area Office 30 especially on the language communication skill and the development of performance on the academic activities focusing on the performance of staff in the school, students and community.

บทนำ

ความคิดริเริ่ม (Originality) เป็นลักษณะความคิดแปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดธรรมดา พบว่าผู้บริหารโรงเรียนบางแห่งไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถในการคิดริเริ่มในเรื่องของลักษณะทางผลิตผลทางการคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ให้แก่สถานศึกษาได้อย่างเต็มที่ จากการสอบถามพบปัญหาดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนมีภาระงานมาก จึงไม่สามารถคิดแผนงานใหม่ที่แตกต่างจากเดิม 2) ผู้บริหารโรงเรียนมีการสับเปลี่ยนย้ายโรงเรียนอยู่บ่อยครั้งจึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำงานและผลิตงานที่แปลกใหม่ 3) ผู้บริหารโรงเรียนประสบปัญหาในการทำงานร่วมกับคณะครูในโรงเรียนมีความคิดและรูปแบบในการทำงานไม่ตรงกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวผู้เรียน หากผู้บริหารโรงเรียนและครูมีปัญหากัน ผลกระทบคือนักเรียนเพราะจะทำให้ให้นักเรียนเสียประโยชน์ทางด้านการศึกษาคงอาจจะละทิ้งการสอน จากปัญหาดังกล่าวส่งผลให้โรงเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินภายนอกโดยสำนักงานรับรอง

มาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ) ในด้านมาตรฐานที่ 5 ด้านผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรไม่ได้มาตรฐานคุณภาพของทุกโรงเรียน

ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา : 2556) ซึ่งให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการทำงานตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพภายในโรงเรียน ต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนส่วนหนึ่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 โดยภาพรวมมีรายละเอียดประกอบด้วยดังต่อไปนี้ 1) โรงเรียนควรวางแผนพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สูงขึ้น ควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานภายใต้การนิเทศกำกับติดตามอย่างเข้มแข็ง 2) ผู้บริหารควรพัฒนาระบบการ

นิเทศให้เป็นระบบอย่างชัดเจนต่อเนื่อง มีการประเมินผลติดตามผล นำผลไปพัฒนาส่งผลให้เกิดกับผู้เรียน 3) ควรพัฒนาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในด้านกระบวนการที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา โดยทำการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและทิศทางการพัฒนา กำหนดกระบวนการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา เน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและยึดหลักธรรมาภิบาลตามระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี 4) ควรส่งเสริมโรงเรียนให้รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในด้านกระบวนการที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาในระดับดีมาก โดยดำเนินการจัดทำโครงการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากกระบวนการจัดกิจกรรมพัฒนาการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษา 5) โรงเรียนควรพัฒนาและส่งเสริมเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐานสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในด้านประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ และการพัฒนาสถานศึกษาด้วยการจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ภายใน มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ ควรมีการประสานบุคลากรภายใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และพัฒนาสภาพแวดล้อม แปลงเกษตร และอาคารที่พักนักเรียนให้เอื้อต่อการหน่วยงานต้นสังกัด ดำเนินการกำกับ ดูแล นิเทศ วัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 6) โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา คณะครู ผู้แทนชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ร่วมให้คำปรึกษา ตัดสินใจอย่างแท้จริงและเป็นระบบชัดเจน 7) โรงเรียนควรชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ มาตรการส่งเสริม และร่วมกันพัฒนาอย่างเป็นระบบที่ต่อเนื่อง เพื่อไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย 8) โรงเรียนควรวางแผนพัฒนาจุดเด่น จุดเน้น อัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลและต่อยอดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและเด่นชัดยิ่งขึ้น 9) ผู้บริหารควรพัฒนาระบบการนิเทศติดตามงานโครงการ ให้มีการประเมินทั้งกระบวนการปฏิบัติและการประเมินความสำเร็จตามเป้าหมาย มีการประเมินทั้งในระหว่าง การปฏิบัติโครงการและประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ และข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาให้ต่อเนื่อง 10) สถานศึกษาควรกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จให้สอดคล้องและครอบคลุมตัวบ่งชี้ของมาตรฐาน ประเมินผลการดำเนินโครงการและกิจกรรม

โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาให้เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง 11) สถานศึกษาควรจัดทำรายงานเรื่องจุดเสี่ยงภัยที่ก่อให้เกิดอันตรายในสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 12) ควรประกาศโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของโรงเรียนให้ชัดเจนร่วมกับตัวบ่งชี้อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา มีโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามเกณฑ์การประเมิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30
2. เพื่อทราบผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30
3. เพื่อทราบความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบงานวิจัยในลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case - study)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) ปีการศึกษา 2556 จำนวน 37 โรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ: 2546, 12)

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30

ผู้วิจัยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krajcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 โรงเรียน แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratify random

sampling) กำหนดผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 6 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระและครูผู้สอนจำนวน 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 2 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษาซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็นได้แก่ ดังนี้ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ 5) ตำแหน่งหน้าที่ 6) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในตำแหน่ง 7) ขนาดโรงเรียน

2. ตัวแปรต้น คือ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความคิดริเริ่มของผู้บริหาร (X_{tot}) ตามแนวคิดของกิลฟอร์ด (Guilford) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ความคิดริเริ่ม (Originality : X_{tot}) มีดังต่อไปนี้ (อริ รังสินธุ์, 2532: 5-7). 1. ความสามารถในการคิดแบบอนันตัย (Divergent-Production : X_1^1) 2. การสื่อความหมายด้านภาษา (Semantic : X_2) 3. การเปลี่ยนแปลง (Transformation : X_3)

3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน (Y_{tot}) ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ที่ประกอบไปด้วยการดำเนินงาน 12 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา (Y_1) มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน (Y_2) มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ (Y_3) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง (Y_4) มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้วินัยการปกครองบริหารงานเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ (Y_5) มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร (Y_6) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ (Y_7) มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี (Y_8) มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{10}) หมายถึง ความประทับใจของผู้ร่วมงานที่มีต่อผู้บริหารองค์กรอย่างหนึ่ง มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ (Y_{11}) มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ (Y_{12})

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating Scale) ซึ่งสามารถจัดลำดับคุณภาพได้ 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างให้กับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 5 โรงเรียน หาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาโดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่า $\alpha = 0.992$

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว พิจารณาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วจึงมีการนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ซึ่งเป็นการทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และเปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

3. การวิเคราะห์ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จะใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 55.39 เป็นเพศหญิง 91 คน คิดเป็นร้อยละ 44.61 สำหรับอายุเป็นผู้ที่มีอายุ 46-59 ปีมากที่สุด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 รองลงมาอายุระหว่าง 30-45 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 31.37 และอายุน้อยกว่า 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.73 สำหรับระดับการศึกษา มีระดับวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 55.39 รองลงมาคือวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 43.14 รองลงมาคือวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.98 และวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.49 สำหรับอายุราชการ เป็นผู้ที่มีอายุราชการ น้อยกว่า 10 ปีมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 40.69 รองลงมา เป็นผู้ที่มีอายุราชการ 21-30 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 24.51

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำแนกโดยภาพรวม

(n = 34)

ความคิดริเริ่มของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย (X_1)	4.09	0.36	มาก
2. การสื่อความหมายด้านภาษา (X_2)	4.14	0.30	มาก
3. การเปลี่ยนแปลง (X_3)	4.22	0.35	มาก
รวม (X_{tot})	4.15	0.33	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า ความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ การเปลี่ยนแปลง (X_3) ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.35) รองลงมา การสื่อความหมายด้านภาษา (X_2) ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.30)

รองลงมา เป็นผู้ที่มีอายุราชการ 11-20 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.08 และเป็นผู้ที่มีอายุราชการ 30 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 13.72 สำหรับตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ครูผู้สอน / หัวหน้ากลุ่มงาน / หัวหน้ากลุ่มสาระ มีจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 33.34 ในส่วนของผู้อำนวยการโรงเรียน / รองผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีจำนวนเท่ากันคือ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 สำหรับประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 10 ปี มากที่สุด จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 63.73 และผู้ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 36.27 สำหรับขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18 รองลงมาคือโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมาคือโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 11.76 และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ น้อยที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

และสุดท้ายความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย (X_1) ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีการกระจายของข้อมูลน้อย (S.D. = 0.30 - 0.35) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวม

(n = 34)

ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา	4.18	0.33	มาก	8
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน	4.18	0.24	มาก	7
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ	4.13	0.27	มาก	9
4. พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	4.12	0.31	มาก	10
5. พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ	4.21	0.27	มาก	6
6. ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร	4.29	0.33	มาก	2
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ	4.27	0.33	มาก	3
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	4.23	0.28	มาก	5
9. ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์	4.09	0.36	มาก	12
10. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	4.10	0.32	มาก	11
11. เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ	4.30	0.32	มาก	1
12. สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ เป็นตัวแปรตามของการวิจัย	4.25	0.28	มาก	4
รวม (Y tot)	4.19	0.26	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาแยกตามรายด้านพบว่า ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้ เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.32) รองลงมา ปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.33) สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.33) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.28) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.28) พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.27) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.24) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา

($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.33) มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.27) พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.31) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.32) และสุดท้ายคือ ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีการกระจายของข้อมูลน้อย (S.D. = 0.24 - 0.36) แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30

การวิเคราะห์ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เป็นการศึกษาวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) โดยพิจารณาตัวแปรนำเข้าสมการดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวม

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Square	F	Sig
Regression	2	33.977	16.988	143.112	.000
Residual	201	23.860	0.119		
Total	203	57.837			

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ(Multiple R) 0.766

ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) 0.587

ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) 0.583

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) 0.345

ตัวแปรพยากรณ์	Unstandardize Coefficients		standardize Coefficients	t	Sig
	β	Std. Error			
ค่าคงที่	1.255	0.176		7.131	.000
การเปลี่ยนแปลง (X_3)	0.442	0.059	0.496	7.478	.000
ความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย (X_1)	0.262	0.054	0.325	4.898	.000

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการคือ การเปลี่ยนแปลง (X_3) และความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม (Y_{tot}) เท่ากับ 0.766 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) เท่ากับ 0.587 ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลง (X_3) และความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย (X_1) สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 58.70 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ 0.583 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.345

ในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลง (X_3) และความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย (X_1) ส่งผลต่อผล

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 1.255 + 0.442 (X_3) + 0.262 (X_1)$$

สรุปได้ว่าความคิดริเริ่มของผู้บริหารโรงเรียนด้านการเปลี่ยนแปลง และความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยภาพรวม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดริเริ่มของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทั้งนี้ มีผลมาจากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้เน้นยุทธศาสตร์เชิงรุก ในการผลักดันให้ผู้บริหาร

โรงเรียน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลายสามารถปรับตัวให้เข้ากับปัญหาในโรงเรียน โดยใช้ความคิดที่เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เน้นความคิดริเริ่มในการทำสิ่งใหม่ให้กับโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตัวเองได้ตลอดเวลา ในปี พ.ศ. 2558 กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนจะรวมกลุ่มเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นปัจจัยที่ส่งผลจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายอย่าง ยกตัวอย่างเช่น นักเรียนในโรงเรียนจะมีความหลากหลายของนักเรียนเกิดขึ้น มีนักเรียนต่างชาติเข้ามาเรียนในโรงเรียน การประชุม อบรม สัมมนา และการศึกษาดูงานของผู้บริหารโรงเรียนทั้งในและนอกประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ระดมทรัพยากรทุกด้านในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะในเรื่องความคิดริเริ่ม ให้เป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนนำความคิดไปกำหนด เป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจที่ต้องกระทำในสถานศึกษา เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความคิดริเริ่มอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกิลฟอร์ด (Guilford : 1968, 104) ที่กล่าวว่าบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีความสามารถในการค้นหาแนวทางใหม่ๆ หรือวิธีการแปลกๆ แตกต่างกันไปมาใช้ในการแก้ปัญหา ความคิดริเริ่มเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะในวงการธุรกิจ ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องแสวงหาแนวทางใหม่ๆ มาแก้ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากจะต้องแสวงหาแนวทางใหม่ๆ แล้ว ยังจำเป็นจะต้องปรับปรุงแนวทางใหม่ๆ เหล่านี้มาช่วยแก้ไขปัญหาคิดขึ้นในสภาพการณ์ใหม่ๆ ดังนั้น นักบริหารจำเป็นจะต้องสร้าง “ความคิดริเริ่ม” ให้เกิดขึ้น ที่กล่าวว่าความคิดริเริ่มเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับนักบริหารในวงการธุรกิจ ก็เนื่องมาจากการประกอบธุรกิจนั้นมีการแข่งขันกันมาก โดยเฉพาะในด้านการผลิตสินค้าให้เป็นที่ต้องการของตลาด ให้มีความแปลกใหม่ คุณภาพดี และราคาถูก ซึ่งความคิดริเริ่มจะช่วยแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้มาก

2. ผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทั้งนี้ มีผลมาจากพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา: 2549, 12) ประกอบด้วย 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน คุรุสภาจึงได้ออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2548 โดยเฉพาะมาตรฐานการปฏิบัติงานที่จะทำให้ผู้บริหาร

ต้องมีการพัฒนาตนเอง ตามกรอบและแนวทางที่กำหนด เพราะหากบกพร่องในการปฏิบัติงานจะส่งผลต่อการต่อไปในอนาคต ใบประกอบวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียน ยิ่งไปกว่านั้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนต้องได้รับการประเมินในทุกปี โดยหน่วยงานต้นสังกัด คือ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด หน้าที่ของผู้อำนวยการโรงเรียน คือ เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ ต้องสามารถทำงานในฐานะของผู้ริเริ่มในการทำงาน หากผู้บริหารโรงเรียนไม่สั่งการในการทำงาน คณะครูก็ไม่สามารถจะกำหนดแนวทางการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับผู้บริหารโรงเรียนได้ ถัดมาปฏิบัติงานขององค์กร โดยเน้นผลถาวร ในฐานะผู้บริหารโรงเรียนต้องทำงานเต็มกำลังความสามารถเพื่อให้เกิดผลที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน เพื่อให้อยู่ยืนถาวรแก่คนรุ่นถัดๆ ไป ถัดมาคือสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ คือ ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้สภาวะที่ถูกปัญหาเข้ามา ก็พร้อมที่จะหาทางออกให้กับโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ถัดมาคือรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารโรงเรียนต้องได้รับการประเมินในทุกปี โดยหน่วยงานต้นสังกัด คือ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด ถัดมาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในฐานะที่เป็นผู้นำต้องเป็นต้นแบบในการวางตนให้เหมาะสมในโรงเรียน ถัดมาคือคัดสรรใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน ในการอยู่ร่วมกับชุมชนที่อยู่รอบๆ โรงเรียนต้องพยายามดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน เพราะต่างฝ่ายต้องพึ่งพาช่วยเหลือกันและกัน ดังตัวอย่างของโรงเรียนที่ข้าพเจ้าได้นำนักเรียนไปช่วยเหลือชาวบ้านควาน้ำท่วมใหญ่ และชาวบ้านก็ได้กลับมาช่วยเหลือดูแลโรงเรียนเพื่อการสร้างถนนรอบโรงเรียน ถัดมาคือปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา กิจกรรมที่จัดทำขึ้นก็เพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ถัดมาคือมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ ในฐานะผู้อำนวยการทำงานของครูทุกคนในโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องสนับสนุนให้ครูทุกท่านได้แสดงศักยภาพ ความสามารถที่อยู่ภายในตัวตน ให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทุกคน ทำให้ครูทุกคนเคารพรักและเข้าไปอยู่กลางใจของคนทุกคน ต่อมาเน้นพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริงเนื่องด้วยทุกๆ ปีทางกระทรวงศึกษาธิการจะมีนโยบายที่ต้องการยกระดับการศึกษาให้ดีขึ้น ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องนำนโยบาย

มาใช้ให้เกิดผลได้จริงตามที่เข้าไปของแนวทางที่ถูกกำหนดขึ้น ต่อมาคือแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ต้องนำความรู้ข่าวสารใหม่มากระจายให้ครูทุกคนได้ทราบแนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และสุดท้ายคือ ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องนำมาปฏิบัติใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างจริงจังแท้และแน่นอน เพราะการคิดสร้างสรรค์เป็นพลังความคิดในทางบวกที่จะทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สอั้ง มนต์ิพบพบว่า (1) ผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 มีพฤติกรรมการบริหารตามกรอบมาตรฐานการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายมาตรฐานก็พบว่า ทุกมาตรฐานมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก (2) พฤติกรรมการบริหารตามกรอบมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ต่างกัน คือ ช่วงชั้นที่ 1-2, ช่วงชั้นที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 3-4 ไม่แตกต่างกัน (3) พฤติกรรมการบริหารตามกรอบมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่มีสภาพภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันคือ โรงเรียนบนภูเขา และโรงเรียนบนพื้นราบไม่แตกต่างกัน และ (4) ผู้บริหารโรงเรียนชั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2 ส่วนมากเห็นด้วยกับการพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามกรอบมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ด้วยวิธีการให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา และได้ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางด้านการบริหาร และเป็นการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารให้มีความพร้อมในการทำงาน อย่างไม่มีขอบเขต จากผลการวิจัยที่พบทำให้รู้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถให้เป็นไปตามกรอบการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามที่กำหนด เพื่อเป็นการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีผลเป็นที่น่าพึงพอใจแก่โรงเรียน การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดริเริ่มของผู้บริหารโรงเรียนและผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เมื่อจำแนกตามสถานภาพคุณลักษณะ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชวราชการ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องด้วยว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 มีรูปแบบของแต่ละโรงเรียนไม่แตกต่างกัน เนื่องด้วยว่าทุกโรงเรียนอยู่ในเขตจังหวัดชัยภูมิทั้งหมด ไม่เหมือนกับบางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ต้องรวม 2 ถึง 4 จังหวัดเป็น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแห่งเดียว ยกเว้นการเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดริเริ่มของผู้บริหารโรงเรียน และผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นในเรื่องของผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผลการวิเคราะห์ ครูผู้สอน / หัวหน้ากลุ่มงาน / หัวหน้ากลุ่มสาระฯ กับ คณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการผลการวิจัยของ ภัชรินญา คมขำ (ภัชรินญา คมขำ: 2553, บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า 1. ระดับสภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของพนักงานครู โดยภาพรวมการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้วินัยกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ อยู่ในระดับปานกลางส่วนมาตรฐานที่ 1-4 และ 6 สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามความคิดเห็นของพนักงานครู ที่มีตำแหน่ง วุฒการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกัน พบว่าโดยภาพรวมทั้ง 6 มาตรฐานไม่แตกต่างกัน

3. ความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ทั้งในภาพรวม และรายด้าน ทั้งนี้ มีผลมาจากการศึกษาที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา ต้องประเมินสถานศึกษาทุกๆ 5 ปีเป็นการประเมินในทุกๆด้านรวมไปถึงประเมินความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการวิชาชีพพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2) มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3) มาตรฐานการปฏิบัติตน เพื่อให้ผู้บริหารยกระดับและพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จนเห็นเป็นรูปธรรม ทำให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนเห็นได้อย่างชัดเจน มีการทำงานที่ร่วมมือกันในโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่ ความรับผิดชอบ

อย่างแท้จริง มีการกระจายการทำงานให้กับคณะครูในโรงเรียนอย่างทั่วถึง อีกทั้งโรงเรียนต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ต้องการให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้ความคิดริเริ่มให้หลากหลายมาบริหารงานภายในโรงเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการทำงานพัฒนางานวิชาการ งานบริหารทั่วไป การบริหารงานบุคคล รวมไปถึงการบริหารงานงบประมาณต้องเป็นไปโดยอาศัยความคิดริเริ่มในการทำงานให้ประสบความสำเร็จโดยเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ และเป็นไปตามกรอบของมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร โรงเรียนในเรื่องของมาตรฐานการปฏิบัติ เช่น ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา, ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน, มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ, พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากการศึกษาความคิดริเริ่มของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความคิดริเริ่มทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการคิดแบบอเนกนัย 2) การสื่อความหมายด้านภาษา 3) การเปลี่ยนแปลง เนื่องด้วยวาทะประกอบทั้ง 3 ด้านดังกล่าวมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมากต่อผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน และประสิทธิภาพของโรงเรียน เพราะจะช่วยเป็นการกระตุ้นกระบวนการคิดที่เน้นหลักการวิเคราะห์โดยอาศัยประสบการณ์ในการทำงาน

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกหน่วยงาน เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาความสามารถและยกระดับขีดความสามารถในการทำงาน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนาในเรื่องของความคิดริเริ่มต่อไปในอนาคต อีกทั้งการศึกษาริบทของผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนว่าจะมีผลที่แตกต่างกันหรือไม่แตกต่าง

ทางด้านความคิดเห็นในรูปแบบจัดการศึกษา

3. ผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับความคิดริเริ่มอยู่ตลอด เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนในทางคืออยู่เรื่อยๆ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนให้สูงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากในฐานะผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ทักษะการคิดในหลากหลายแง่มุม เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดละเอียดลออ ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford)

2. ควรศึกษาผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร โรงเรียน

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับโรงเรียนทั้งในทางตรงและทางอ้อมเพื่อนำผลมาพัฒนาโรงเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ, 2546.

ธีระ รุญเจริญ. ความเป็นครูมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2550.

พจนรินทร์ เหลืองอรุณภา. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8, วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 4 (1), 54-62, 2556.

ภัชริญา คมขำ, “ความคิดเห็นของพนักงานครูที่มีต่อสภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดเทศบาลสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” (ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 2553)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2546.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. บริษัท
พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2545.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการ
ศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2549.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2549.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (
องค์การมหาชน), บทสรุปของผู้บริหารสถานศึกษา
ของการประเมินภายนอกรอบที่ 3 เข้าถึงเมื่อ 26
พฤศจิกายน 2556, เข้าถึงได้จาก [http://www.onesqa
.or.th/onesqa/th/Report/index.php](http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/Report/index.php)

Cronbach Lee J. **Essentials of Psychological Testing.**
New York : Harper & Row Publisher , 1974.

Guilford J.P., **The Nature of Human Intelligence.** New
York: Mc-Grew – Hill Book Co., 1968.

Guilford J.P. **Three Faces of Intellect. American
Psychologist** (1959), 469-479.

Torrance P.E. **Guilding Creative Talent.** New Jersey:
Prentice-Hall, 1962.

